

Tavlan "Abstract resistance – i huvudet på en tonåring", en live-målning av Eric Magassa, vid Mötesplats IFO 2013.

Från hopplost till hoppfullt
Språngbrädan
Västerha
Måseskä
Tribad

Dokumentation

Mötesplats IFO

Seminarier och workshops
för Dig som jobbar inom
Individ- och familjeomsorgen

Göteborg 15 oktober 2014

Ett -arrangemang

Mötesplats IFO är en arena för anställda inom Individ- och familjeomsorgen i GR:s tretton medlemskommuner. Dagen syftar till att dela med sig av kunskap och erfarenheter, att inspirera till nytt tänkande och nya perspektiv samt att stärka yrkesrollen. Projektledare och kontaktperson för Mötesplats IFO: Nicholas Singleton, nicholas.singleton@grkom.se.

Mötesplats IFO arrangerades i år för tolfte gången. Uppslutningen var stor och cirka 300 personer hade tagit sig till Radisson Blu Scandinavia Hotell i Göteborg för att delta på dagens seminarier.

Dagen inleddes med toner. Barn från **El Sistema**, som är ett samarbete mellan Kulturskolan i Göteborg och Göteborgs Symfoniker, spelade fin musik och skapade en skön atmosfär innan seminarierna startade.

Moderatorerna för dagen, **Irène Jansson**, verksamhetschef i Mölndal och **Peter Molin**, utredningsledare på Social resursförvaltning i Göteborgs Stad, välkomnade därefter publiken och bjöd upp dagens första talare på scen, som var **Malin Aghed** från El Sistema.

El Sistema har sitt ursprung i Venezuela och tanken är att barn från ekonomiskt svaga familjer ska få möjlighet till en meningsfull fritid, med musiken som gemensam nämnare. Malin poängterade att El Sistema inte är något projekt och att det inte handlar om "stackars", utan är på riktigt och är till för alla. Nyligen startade El Sistema ett spårvagnsprojekt kallat Vänstay, där familjer från olika delar av staden, med varierande bakgrund och ekonomisk situation, träffas varje onsdag för att fika, spela musik och umgås. Malin berättade att El Sistema genomsyras av ett salutogent tänkande; att spela instrument eller sjunga i kör är bra för hälsan och hjälper samtidigt barnen att hitta fokus i livet. För mer info om El Sistema, besök www.elsistema.se. ■

Malin Aghed från El Sistema.

Dagens moderatorer: Irène Jansson och Peter Molin.

Från ojämställdhet till jämställdhet – en introduktion i jämställdhetsintegrering

Ann-Sofie Lagercrantz, utvecklingsledare i Kalmar kommun

Dagens första huvudtalare var **Ann-Sofie Lagercrantz**, utvecklingsledare i Kalmar kommun. Hon jobbar som strateg i sociala hållbarhetsfrågor, där målet är en socialt sammanhållen kommun och handlar om att människor ska vara integrerade och inkluderade, där jämställdhet är en aspekt av arbetet.

Utgångspunkten i Ann-Sofies arbete är svensk jämställdhetspolitik och bygger på tre delar: Vad är problemet, d.v.s. är vi ojämställda, varför är vi ojämställda och hur ska vi göra för att uppnå jämställdhet?

I dag har vi ett genussystem som sorterar män och kvinnor i olika kategorier och där mannen är norm. Det börjar redan vid födseln och återspeglas också på arbetsmarknaden. Sverige har en av världens mest könsuppdelade arbetsmarknader. Ann-Sofie pekade på fler områden där ojämställdheten är tydlig, exempelvis att män har högre lön och fler ledningsfunktioner än kvinnor, både i den offentliga och privata sektorn.

Genusordningen kopplat till socialtjänsten

Ann-Sofie betonar vikten av att reflektera över de förgivettaganden som finns. Är det naturlagarna eller något vi kan påverka? Man kan genom att granska statistiken genuskritiskt göra små men viktiga steg i riktning mot ett mer jämställt samhälle.

– Kvinnor är den största gruppen med barn som får försörjningsstöd. Hur tänker vi kring kopplingen kön och föräldraskap? Har det att göra med vår föreställning om att kvinnan är den primära föräldern? Och kan socialtjänsten påverka det, frågade Ann-Sofie Lagercrantz.

Ett exempel på hur socialtjänsten tenderar att upprätthålla könsmaktsordningen visar sig i en utredning som problematiserade könsöverskridande intressen. Där var en av slutsatserna att flickorna ville träffa pojkar, inte att de skulle kunna vara genuint intresserade av bilar. Exemplet visar på vikten av ett aktivt jämställdhetstänkande vid utredningar, insatser och placeringar.

Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken i Sverige är att kvinnor och män skall ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Ann-Sofie uppmanade

Ann-Sofie Lagercrantz.

publiken att fråga sig om män och kvinnor i deras verksamhet har samma möjligheter och gav ett konkret råd i arbetet mot en mer jämställd verksamhet:

– Den huvudsakliga strategin är att arbeta med jämställdhetsintegrering. Det måste in i alla våra processer. Det är där vi gör valet att upprätthålla ojämställdhet eller skapa förändring. Det kan ske i alla verksamheter och på alla nivåer.

Frågan kan ställas när man gör verksamhetsplan, när man fattar beslut, i genomförandet och vid uppföljning och utvärdering. När man exempelvis möter en familj kan man fråga sig: Vem får tala? Hur fördelar vi resurserna? Finns det våld med i bilden?

En åtgärd som Kalmar kommun vidtagit är att presentera könsuppdelad statistik istället för medelvärden. Man har också uppmärksammat att män ofta är s.k. registerledare. Genom att synliggöra administrativa rutiner kan man få reda på hur resurser fördelas och inleda ett förändringsarbete mot ett mer jämställt samhälle.

– Vill vi ha ett annat resultat kan vi inte fortsätta som vi alltid gjort. Gå hem och fundera igenom rutiner och system. Om vi gör det vi alltid gjort får vi det som vi alltid har fått, avslutade Ann-Sofie Lagercrantz. ■

Med siktet inställt mot en långsiktig och hållbar barn- och ungdomsvård

Anne Forssell, GR, Ankie Widén, Majorna-Linné, Susanne Wessman, Partille

Seminarieriet var uppdelat i tre delar, med något olika perspektiv på barn- och ungdomsvård. **Anne Forssell**, utvecklingsledare på GR, inledde med att berätta om vad som är på gång inom området på nationell nivå. Faktum är att de händer så mycket att den sociala barnvården har växtvärv; många förändringar i lagar och regelverk, fler ärenden och högre komplexitet i ärendena. Man saknar också en nationell vägledning om förhandsbedömningar och familjehemsvården har ett ökat behov men svårt att rekrytera familjehem. Anne pekar också på brister i IT-stödet och att det kommer att ta tid innan en systematisk uppföljning för BBIC är på plats.

– Det finns massa kunskap, kompetens och engagemang, och det behövs för att ta sig an de utmaningar som finns, sa Anne Forsell.

En kartläggning som gjorts bland GR-kommunernas 400 socialsekreterare och handledare visar dock att det finns ett utvecklingsbehov när det gäller samverkan och evidensbaserad praktik, men Anne sa att det är viktigt att se på helheten när det gäller områden med kompetensutvecklingsbehov. GR arrangerar ett kostnadsfritt seminarium den 28 oktober, som handlar om att utveckla och behålla kompetensen inom den sociala barn- och ungdomsvården. Läs mer om seminariet på www.grkom.se/kurser.

Anki Widén, enhetschef, barn och unga, Majorna-Linné, Göteborgs Stad, berättade om sitt uppdrag att ta fram förslag på ett introduktions- och kompetensprogram för nyanställda och nytexaminerade socialsekreterare inom all myndighetsutövning i Göteborgs Stad.

I sitt förslag kom Anki fram till att det främst behövs kompetensutveckling för nyanställda och arbetsledare. Förslaget är att utbildningen delas upp i två faser. Del ett är fyra månader och ger kunskap om organisationen, myndighetsrollen och insikt i värdegrunder och förhållningssätt.

Del två erbjuds i olika delar under två år och berör handläggningsprocessen utifrån hur och varför. Ankis förslag har antagits av kommunstyrelsen i Göteborgs Stad och det är nu upp till sektorscheferna i varje stadsdel att genomföra förslaget.

Susanne Wessman, socialsekreterare i Partille, avslutade seminariepasset med att tala om sitt uppdrag som mentor. Uppdraget är inriktat mot socialsekreterare med mindre än två års yrkeserfarenhet inom området barn och unga. Cirka en timme per vecka är handledningstillfällen, då man går igenom ärenden och frågor som uppstått. Den första tiden är Susanne med på alla besök och finns tillgänglig för frågor. I början läser Susanne också alla utredningar och är ett stöd i att hitta ett myndighetsspråk, att dokumentationen blir riktig och så vidare.

Enligt en enkät har mentorskapet medfört många positiva saker; medarbetarna utvecklas, det underlättar att få hjälp från en person istället för flera och det blir högre kvalitet på utredningarna.

– Det är kul att se människor växa. De som kommer har verkligen velat stanna, så var det inte innan, avslutade Susanne Wessman. ■

Från vänster:
Susanne Wessman,
Partille; Ankie Widén,
Majorna-Linné och
Anne Forssell, GR.

Föräldrastöd för föräldrar med kognitiva funktionsnedsättningar

Hanna Unger, GR och Marie Gilbert, familjebehandlare, Kungsbacka

Hanna Unger och Marie Gilbert presenterade på sitt seminarium *Parenting Young Children (PYC)*, som är ett utbildningsprogram för föräldrar med kognitiva funktionsnedsättningar. Programmet är utvecklat för föräldrar som har barn som är sju år eller yngre och är utformat för att användas i hemmet. Syftet är att stärka kvaliteten på föräldrabarnrelationen, barnets språkförståelse och tal och säkerhet och hälsa.

PYC är ett manualbaserat program och en av fördelarna är att man använder problembaserad inläring som syftar till att utveckla empowerment, d.v.s man fokuserar på och förstärker de positiva saker föräldern lär sig.

Man arbetar också med att tydliggöra roller och förväntningar. Handledaren berättar först för föräldern vad hen kan förvänta sig när handledaren ska komma på besök och sedan berättar handledaren vad hen förväntar sig av föräldern. Därefter får föräldern upprepa de förväntningar som finns på båda parter och tillsammans stämmer man av att båda upplever att förväntningarna är rimliga.

Sätter upp mål tillsammans

I det första samtalet sätter föräldern upp de mål hen vill uppnå, till exempel mindre bråk hemma, och föräldern väljer också vad hen vill bli bättre på i sitt föräldraskap. Efter att ha satt upp det övergripande målet eller målen går man över till mer specifika mål. Under utbildningen går handledaren hela tiden tillbaka och utvärderar om målen är riktiga, nåbara osv.

Marie Gilbert och Hanna Unger.

De föräldrar som deltagit i PYC-utbildningen tycker att tillvaron som förälder är mer hoppfull och positiv och att det är en ökad tydlighet av vad som förväntas av dem som föräldrar. Handledarna å sin sida tycker att PYC stimulerar till att arbeta med föräldrar och barn utifrån ett empowerment-perspektiv, att PYC ger kommunikativa redskap som minskar missförstånd och att programmet utvecklar föräldrars omvårdnad om och interaktion med barnet.

Hanna avslutade med att berätta att det startar en PYC-utbildning i mars 2015. Utbildningen omfattar tre heldagar och nio nätverksträffar. Mer information finns på [PYC-projektets webbplats](#). ■

Stödinsatser för män/pappor i Partille

Peter Breife, psykolog, och Mats Linde, flygplatspräst, Partille

Peter Breife och Mats Linde arbetar med stödinsatser för män och pappor i Partille. Det började med föräldrastödssamtal inom mödravården och har utvecklats till att omfatta fem olika stödgrupper med både individuella samtal och samtal i grupp.

Den första verksamheten startade 1995 med pappaträffar i samband med föräldrautbildningen. Där har man numera skapat ett pappaforum för blivande föräldrar. Det handlar ofta om att sprida kunskap och samtala kring de psykosociala aspekterna av föräldraskapet.

Mr. Walker är en stödgrupp för småbarnspappor med en ansträngd situation, t.ex. familjer där pappan har drog- eller våldproblem. Deltagarna har det ofta psykiskt jobbigt och upplever att det är svårt att vara pappa. Det kan handla om separation, våldsam hemmarelationship, missbruk med mera. Gruppen träffas inte ett visst antal gånger utan deltagarna är med så länge de känner att de behöver.

SMIP står för Stödcentrum för män i Partille och motsvaras av Kriscentrum i Göteborg. Det är en individuell samtalsbehandling med enskilda samtal om något aktuellt problem i livet. Det vanligaste är problem i parrelationen, och oftast i samband med en separation. I drygt 50 procent av fallen ingår våldsproblematik. Peter och Mats berättade att det kan ta tid men att man alltid upptäcker om våld är en del av problematiken.

Parsam är en ärendesamverkan med kvinnojouren och kvinnofridssamordnaren. Det startade 2009 och är numera inbakat i stödcentrum för män. Tanken är man arbetar med samma ärende tillsammans med kvinnofridssamordnaren och en person från kvinnojouren. Syftet är att minska konflikterna och värna barnperspektivet, då barnen mår väldigt dåligt i våldsamma relationer. I de drygt 40 ärenden man haft har våldet upphört i hälften av fallen, i den andra hälften har våldet minskat och man har fortsatt med insatser.

Peter och Mats arbetar också med en icke-våldsgrupp. Man har minst 24 träffar med åtta teman som berör våld. Icke-våldsgruppen är ett uppskattat samverkansprojekt med Mölndal och Härryda. Deltagarna kommer varje gång, mycket på grund av att de kan prata om våld utan att bli bedömda eller känna skam. Barnen är en stor inspiration till att man vill bryta med sitt våldsamma handlande och för deltagarna är det en trygghet att få prata om det varje vecka.

Att man i de olika grupperna eller samtalen möter samma personal upplever klienterna som positivt. Det blir låga trösklar, det underlättar vid våld i nära relationer och man slipper berätta för en ny person om sin våldsproblematik. Kollegorna upplever att det underlättar vid kontakt och i samarbete. Nackdelen är att det är sårbart om Peter eller Mats slutar, eftersom de har haft möjlighet att forma verksamheten. ■

Mats Linde och Peter Breife.

Kultur och pedagogik som verktyg för ett inkluderande samhälle

Behrang Miri, artist och debattör, Malmö och Stockholm

Mötesplats IFO 2014 avslutades av **Behrang Miri**. Han inledde med att göra en snabb analys av Sverige i dag och menade att vi är i ett läge där 80- och 90-talisterna nästan inte har något kvar. Många står utanför arbetsmarknaden, känner att samhället inte är till för dem och att de inte blir tagna på allvar. Därför bygger de upp sina egna kanaler och vägar in i samhället.

Det genomgående temat i Behrang Miris framträdande var utanförskap, rasism och vikten av att uppdatera vår självbild och vårt språk. Behrang kom från Iran till Sverige som treåring och han ifrågasatte om vi ska döma människor som invandrare.

– Rasismen handlar inte om 13 procent (som röstade på Sverigedemokraterna i valet 2014 förf. anm.). Rasismen är strukturell. Därför är jag normkritisk och försöker synliggöra normer och strukturer. Jag är inte invandrare, jag är bofast i Sverige. Tala om rättigheter istället för skyldigheter. Tala om rasism, inte om invandrare och hur mycket volym vi tål. De kommer inte i mjölkpaket, sa Behrang.

Han frågade retoriskt varför kvinnor tjänar i snitt 5 000 kronor mindre per månad än män och menade att vi måste börja prata om normer; vithetsnorm, könsnorm, heteronorm, funktionalitetsnorm, åldersnorm och religionsdiskriminering. Han talade målande om de olika bilder vi har när det gäller religioner.

– Vad tänker ni på när jag säger buddhism? Andlighet, Dalai Lama, någon som är spirituell. Men när jag säger islam tänker ni kvinnoförtryck, fundamentalism, extremism, eller hur? Visste ni att majoriteten av alla kampsporter kommer från buddhismen? Det är inget vi tänker på. Tänk om de hade ett muslimskt ursprung..., sa Behrang leende.

Han menade att vi måste prata om de 13 procenten, men vi måste också prata om de 87 procent som bidrar till den strukturella rasismen. Vi borde prata om innanförskap i stället för utanförskap och

sluta ha ett eurocentriskt perspektiv, där vi utgår från att Europa och Sverige är normen.

– Vi behöver se världen ur ett pluralistiskt perspektiv och uppdatera synen på vår omvärld. Det hänger ihop med vår syn på oss själva. Vi behöver se på varandra utan att den ena känner sig underlägsen, sa han.

Han exemplifierade med terrordådet i Norge 2011. Innan det blev känt vem eller vilka som var förrövare spekulerades det om muslimska fundamentalister. När det stod klart att det var en vit norrman talades det om att han måste haft en svår uppväxt. Behrang sa att människor inte föds till terro-

risten, man präglas av omgivningen. Frågan är varför vi inte gör samma analys när det gäller muslimer.

– När en muslim utför en terrorattack fördömer vi en hel religion. Varför låter vi en människa representera 1,6 miljarder muslimer? frågade han publiken.

Även inom socialtjänsten finns dessa förutfattade meningar. Behrang Miri uppmanade till att inte säga "typiskt" romer eller afrosvenskar utan bedöma människor efter kompetens och kunskap, inte härkomst.

Han har också svårt att se praktiska exempel på den mångfald det talas mycket om. Ju högre upp man kommer i hierarkin i en organisation, eller i samhället, desto mer homogen är representationen. Behrang menade att mångfalden måste finnas på alla nivåer och att vi måste se språk och kultur som en kompetens.

– Låt våra barn växa upp med en annan självbild och gör normkritiken till en naturlig del av samhället. Jag jobbar för att alla ska ha samma rättigheter. Det handlar om rättvisa. Låt oss bygga ett Sverige där alla är lika mycket värda, avslutade Behrang Miri. ■

Göteborgskonstnären Eric Magassa live-målar.

Det färdiga resultatet.

Tavlan lottades ut i slutet av dagen och vanns av Partille kommun. Grattis!

Vad tar du med dig från dagen?

– Det är kul och intressant att umgås och nätverka. Skolkurator är mycket av ett ensamjobb och att vara här blir en bekräftelse på att finnas i ett sammanhang. Föreläsningen om klarspråk var både viktig och användbar.

Peter Häggbom Norrby, skolkurator, biståndsenheten, Göteborgs Stad

– Jag tycker det är intressant att träffa andra som jobbar inom min sektor och jag lär mig mycket av att lyssna på andra. Framför allt jämställdhetsföreläsningen tyckte jag var bra, det är viktigt i socialt arbete.

Therese Rasmusson, Individ- och familjeomsorg, SDF Centrum, Göteborgs Stad

– Jag är nyfiken på andra arbetssätt, som jag kan ta med mig hem till min arbetsgrupp. Det sociala, att träffa kollegor från andra kommuner och stadsdelar, är också kul och viktigt.

Ann-Sofie Kinnmalm, social- och arbetsförvaltningen, Partille

Mötesplats IFO

Program 15 oktober 2014

- 08.00 Registrering med fika, gratis bevakad garderob
 08.30 El Sistema spelar i sal Västerhavet.
 09.00 Välkommen till Mötesplats IFO 2014. Sal Västerhavet
 09.10 **Hur tar vi oss från ojämställdhet till jämställdhet? En introduktion i jämställdhetsintegrering**
 Ann-Sofie Lagercrantz
 10.10 Paus
 10.40 **Seminariepass 1**
 11.40 Lunch
 12.40 **Seminariepass 2**
 13.40 Paus med vatten och frukt
 14.00 **Seminariepass 3**
 15.00 Paus med fika
 15.30 **Kultur och pedagogik som verktyg för ett inkluderande samhälle** Behrang Miri, Sal Västerhavet
 16.30 Tack för i år! Välkommen att mingla efteråt.
 Tid för eftersnack och reflektion.

Seminarieprogram

Tid	VÄSTERHAVET A	VÄSTERHAVET B	VÄSTERHAVET C	MÅSESKÄR	VINGA	TRUBADUREN
10.40-11.40	Med sikte inställt mot en långsiktig barn- och ungdomsvård inom GR	Från hopplöst till hoppfullt	Från delat ledarskap till bättre skolelevare	Sprängbrådan - Socialtjänst och Arbetsförmedling tillsammans med klienten	Kommunala arbetsmarknadsinsatser i GR-området 2013	Jourboende för barnfamiljer
12.40-13.40	Pivl - projekt, idéer, verksamheter, inspiration	Föräldrastöd för föräldrar med kognitiva funktionsnedsättningar	KLARSPRÅK - en fråga om bemötande	Jonsereds trädgårdar	Från DOK till BoendeDok - om konsten att implementera ett utredningsverktyg	
14.00-15.00	Trestad2 - storskördernas satsning mot cannabis	Socialt arbete ur ett specialistperspektiv eller ur ett helhetsperspektiv?	FAMILY CHECK-UP - ett förebyggande föräldrastödsprogram	Stödsatser för män/pappor i Partille	Funktionsnedsättning och lönearbete utifrån Supported Employment IPS	Arbetsstygdmätning för socialsekreterare Barn och Unga myndighetsutövning

Lokalerna Måseskär, Vinga och Trubaduren finns en trappa upp. Västerhavet A, B, C är på entréplan. Toaletter finns vid garderoben, vid baren samt en trappa upp.

Vi hjälps åt att hålla tiden! Tack! På din namnbricka ser du vilka seminarier du skall gå på!
Ett arrangemang i regi av Göteborgsregionens kommunalförbund

Denna dokumentation är ett axplock ur ett digert program. GR tackar alla medverkande som så förtjänstfullt gjort denna dag så bra!

Mer dokumentation från
Mötesplats IFO hittar du på:
www.grkom.se/motesplatsifo

Aktuella kurser och konferenser hittar du på:
www.grkom.se/kurser

Goda GRannar.

Göteborgsregionens
kommunalförbund

Besök Gårdavägen 2 | **Post** Box 5073, 402 22 Göteborg

Tel 031-335 5000 | **Fax** 031-335 51 19

e-post gr@grkom.se | **www** www.grkom.se

Text och foto: Mathias Stenback, GR
Foto och layout: Tony Dahl, GR Info